

Παναγιώτης Μαυροειδής

Ξεκινάμε κατ' ευθείαν από τη θέση: Η συνειδητή προσπάθεια να αναχθούν τα δράματα της εποχής μας στην **αντίθεση μεταξύ “ισλαμο-φασιστών και χριστιανο-δημοκρατών”**, είναι απολύτως αποπροσανατολιστική και **εξαιρετικά επικίνδυνη**, δημιουργώντας νέους κύκλους αιματοχυσίας αθών.

Όχι επειδή λείπουν τα επιχειρήματα, οι εικόνες, τα γεγονότα της ωμής πραγματικότητας, ότι υπάρχουν **φασίστες που μιλούν στο όνομα της πίστης στο Ισλάμ**. Οι δολοφονικές επιθέσεις στις Βρυξέλλες, στο Παρίσι, στη Μαδρίτη, στο Λονδίνο, στις ΗΠΑ και αλλού το μαρτυρούν. Το ίδιο η ύπαρξη και δράση του ISIS (αλλά και της Αλκάνιτα) σε Συρία, Ιράκ, Λιβύη και άλλες χώρες.

Ούτε επειδή, εύκολα επίσης μπορούν να προβληθούν, **ειδεχθή εγκλήματα μαζικής κλίμακας από αυτούς που μιλούν για “του Χριστού την πίστη την αγία”**. Από τις Σταυροφορίες και την Ιερά Εξέταση, μέχρι το Ναζισμό και τους αποικιοκρατικούς πολέμους όλων των εποχών.

Ο συναγωνισμός σε μια τέτοια είδους αντιπαράθεση επιχειρημάτων φρίκης, ακόμη και αν αυτή γίνεται με την αφετηρία ότι «παντού υπάρχουν ακραίοι», αναπαράγει και **συγκαλύπτει** το βασικό πρόβλημα: Την **χρήση του Θεού και της θρησκευτικής πίστης** ως φονικού και ασυμμάζευτου εργαλείου πολέμου, κατάκτησης, κυριαρχίας, ανθρωποσφαγής, αρπαγής και ότι άλλο μπορεί να φανταστεί κανείς.

Δεν πρόκειται εδώ να αναπτυχθούν απόψεις περί θρησκείας και πίστης, παρά μόνο για την **χρήση** της.

Χρήση από ποιόν;

Το χαρακτηριστικό είναι κοινό: Η **αντιδραστική χρήση της θρησκευτικής πίστης** είναι συμφέρουσα, καθίσταται εφικτή και αποδεικνύεται απόλυτα καταστροφική, όταν αυτό αποτελεί **πολιτική στρατηγική των κυρίαρχων τάξεων** και ειδικά αυτών των ηγεμονικών ιμπεριαλιστικών κρατών, με πλανητικές επιδιώξεις κυριαρχίας και αρπαγής.

Αυτό αφορά τη «χριστιανική» Δύση, τη μουσουλμανική Μέση Ανατολή και ειδικότερα τις πετρομοναρχίες του Κόλπου, αλλά και το (εβραϊκό) Ισραήλ και πλήθος άλλων συγκροτήσεων.

Εξίσου όμως ;

Πράγματι, δεν αφορά με τον ίδιο τρόπο! Όμως, η **διαφοροποίηση** δε σχετίζεται με την «φύση» των θρησκειών, όσο κυρίως με άλλους παράγοντες όπως:

- διαφορά οικονομικής, στρατιωτικής και πολιτικής δύναμης,
- διαφορετικές ιστορικές διαδρομές και βαθμίδες ανάπτυξης των καπιταλιστικών χωρών και κοινωνιών σε όλο τον κόσμο (εδώ εμπλέκεται ασφαλώς και το ζήτημα της θρησκείας),
- τρόποι συγκρότησης της συναίνεσης στο εσωτερικό τους,
- διαδικασίες ένταξης σε περιφερειακές ολοκληρώσεις και συμμαχίες,
- μορφές επιβολής τους σε αντίπαλους σχηματισμούς

Τα παραπάνω δεν παρατίθενται για να υποβαθμιστεί η ανάγκη επισήμανσης **εγγενών στοιχείων αντιδραστικότητας** στην διατύπωση των θρησκευτικών δογμάτων, ειδικά των **μονοθεϊστικών** όπου ο «ένας θεός», η «μοναδική αλήθεια» αυτού, μαζί με την πίστη στις διδαχές του, γεννάει στο πρόσωπο των «άλλων» απίστευτους και εχθρούς, ο δε συμβιβασμός μαζί τους συνιστά «αμαρτία» και «προδοσία». Πραγματικό και τραγικό αδιέξοδο!

Αξίζει όμως να θυμηθούμε πόσο διαφορετική είναι η αίσθηση ενός χριστιανού για ένα μουσουλμάνο (και αντιστρόφως) στον κύκλο της καθημερινής κοινωνικής ζωής, από την αντίληψη που έχει για την «εκπροσώπηση» του σε επίπεδο κρατικών οντοτήτων ή θρησκευτικής εξουσίας.

Στο επίπεδο του απλού κόσμου, η καταφυγή στη θρησκεία αντιπροσωπεύει το φόβο απέναντι στο άγνωστο και ειδικά το θάνατο, την παρηγοριά για τα δύσκολα, την καρτερία για τα ανυπόφορα («όπιο του λαού»), την ελπίδα μέσω της συνάντησης με άλλους, την ανάγκη του συν-ανήκειν.

Στο επίπεδο της εξουσίας (πολιτικής και θρησκευτικής), η θρησκευτική πίστη, σε αντίθεση αλλά και σε συνάρτηση με τις παραπάνω πλευρές, αποτελεί όπλο κυριαρχίας και χειραγώγησης.

Πότε αυτός ο κίνδυνος είναι ισχυρότερος; **Τότε ακριβώς που η κρατική, θεσμική, πολιτειακή συγκρότηση (από το σχολείο έως το κυβερνητικό επίπεδο), είναι στενά συνδεδεμένη με τα θρησκευτικά δόγματα.**

Μην πάει το μυαλό μας μόνο στις μοναρχίες του ισλαμικού Κόλπου και της Μέσης Ανατολής γενικά. Σε μια ανάλυση (How Religion Became a Political Weapon in America) από τους David Domke, Kevin Coe, παρουσιάζεται παραστατικά η **αυξανόμενη χρήση του θεού στην δικαιολόγηση των βασικών -και ειδικά των πολεμικών!- επιλογών του αμερικανικού κράτους.**

Η ιδέα ότι **«Ο θεός ευλογεί την Αμερική»** και για ότι αυτή κάνει, είναι πολύ παλιά. Ωστόσο, αρχής γενομένης με την Προεδρία Ρήγκαν, από το 1980 και μετά, η **επίκληση του θεού** στις μεγάλες **πολεμικές αποφάσεις των ΗΠΑ**, πολλαπλασιάζεται. Σε ένα σύνολο 363 προεδρικών ομιλιών από την εποχή του **Ρούσβελτ** (1933), από ένα ποσοστό αναφορών της τάξης του 20%, φτάνουμε τελικά σχεδόν στο 100% (παρατίθεται σχετικό διάγραμμα)!

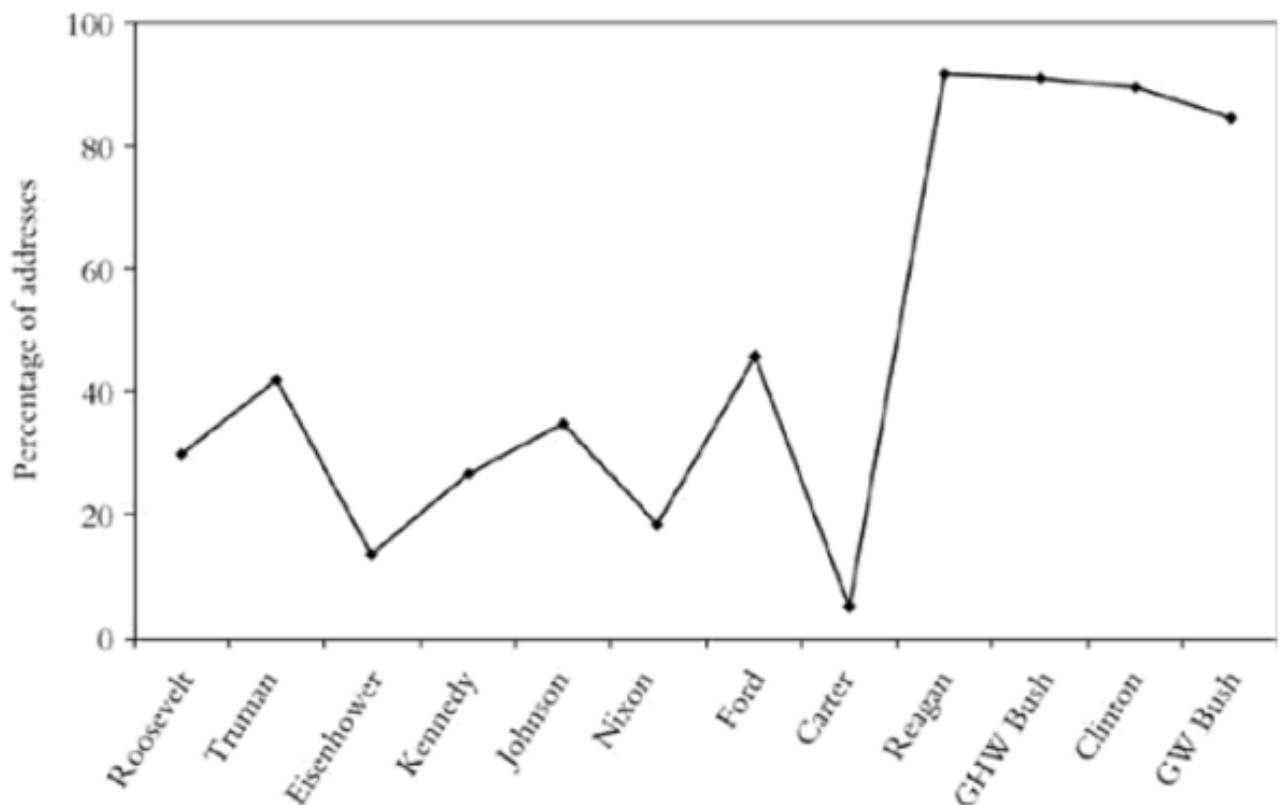

FIGURE 3.3. Presidential Addresses to the Nation with Closing Request for Divine Favor

«Ο θεός ευλογεί την Αμερική», θα αναφωνήσει ο **Ρήγκαν** το 1983 μετά το τέλος της πληρωμένης ακριβά με 244 νεκρούς πεζοναύτες στρατιωτική παρουσία στο **Λίβανο**. Κλείνοντας την θητεία του, θα βεβαιώσει επίσης ότι «ο θεός ευλογεί όλους εσάς, όπως και το μεγάλο μας έθνος, τις ΗΠΑ».

Η κληρονομιά του έγινε σεβαστή. Ο **Μπους ο Πρεσβύτερος**, κηρύσσοντας την πολεμική εκστρατεία ενάντια στο ΙΡΑΚ στην αρχή της δεκαετίας του 1990, στο όνομα των «όπλων μαζικής καταστροφής» που δεν υπήρξαν ποτέ και με φόντο τα **αμερικάνικα βομβαρδιστικά σε φονική δράση**, έλεγε: «Είθε ο θεός να ευλογεί το έθνος μας και τις ΗΠΑ».

Τα ίδια ακριβώς αναφωνούσε ο **Κλίντον** τον Ιούνιο του 1999 όταν τα ΝΑΤΟικά αεροπλάνα βομβάρδιζαν το **Κόσσοβο** και τη **Σερβία**.

Ο **Μπους ο νεότερος**, ξεπέρασε τους πάντες, καθώς κήρυξε όλες τις επιδρομές κατά του Αφγανιστάν, του Ιράκ, της Λιβύης ή/και την πάταξη της τρομοκρατίας, «στο όνομα του θεού, που ευλογεί τις ΗΠΑ».

Η εφημερίδα **Γκάρντιαν** στις 7 Οκτώβρη 2005 αποκάλυπτε ότι ο Μπούς σε συνάντησή του με Παλαιστίνιους απεσταλμένους κατά τη διάρκεια συνόδου για την Ισραηλινό-Παλαιστινιακή διένεξη, **4 μήνες μετά την εισβολή στο Ιράκ**, δήλωνε:

«Εμπνέομαι από μια θεϊκή αποστολή. Ο θεός μου είπε "George, πήγαινε να δώσεις μάχες με αυτούς τους τρομοκράτες στο Αφγανιστάν". Και το έκανα. Και τότε ο θεός μου είπε "George, πήγαινε να τελειώσεις την τυραννία στο Ιράκ. Και το έκανα».

Αλλού λοιπόν τα σπέρτα και αλλού η φωτιά και η καταστροφή της.

Τις θεϊκές αποστολές και τους πολέμους που «ευλογεί ο θεός», τις πλήρωσαν και τις πληρώνουν με ποτάμια αίματος εκατομμύρια συνηθισμένοι άνθρωποι, άντρες, γυναίκες, παιδιά και γέροντες: Στο Αφγανιστάν, στο Ιράκ, στη Συρία, στην Τουρκία, σε όλες τις καπιταλιστικές μητροπόλεις της Δύσης, με πιο πρόσφατο (αλλά όχι)τελευταίο λουτρό αίματος στις Βρυξέλλες.

Ο γερουσιαστής των Δημοκρατικών **Ρόμπερτ Κέννεντι** θέτει τα πράγματα πολύ ωμά σε ένα αποκαλυπτικό άρθρο του για τα αίτια του πολέμου στη Συρία. Αξίζει να διαβαστεί. Ανάμεσα στα άλλα, αναφέρεται σε μια έκθεση του Υπουργείου Άμυνας των ΗΠΑ από το 1997, όπου ρητά σημειώνεται:

*«τα στοιχεία δείχνουν μια **ισχυρή συσχέτιση** ανάμεσα στις επεμβάσεις των ΗΠΑ στο εξωτερικό και την αύξηση των τρομοκρατικών επιθέσεων»*

Και ο **Ρόμπερτ Κέννεντι** δηλώνει: «Ας το αντιμετωπίσουμε αυτό: Αυτό που αποκαλούμε “πόλεμο στην τρομοκρατία”, είναι απλά “πόλεμος για το πετρέλαιο”».

Καταδικάζοντας την τρομοκρατία ενάντια στους αθώους ανθρώπους όπου γής, είμαστε υποχρεωμένοι να πούμε **“όχι στον πόλεμο”**. Και αν αυτό το εννοούμε, πρέπει να είμαστε έτοιμοι να πάμε ενάντια στο πλέον αντιδραστικότερο όλων μονοθεϊστικό δόγμα του καπιταλιστικού κέρδους και της ιμπεριαλιστικής κυριαρχίας.